



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Robuuste verbinding Sallandse Heuvelrug-Drents Plateau

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop

6 januari 2009 / rapportnummer 2069-102



INHOUDSOPGAVE

1. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP	1
2. TOELICHTING OP HET OORDEEL	1
2.1 Samenvatting keuzes voortraject	1
2.2 Uitwerking integrale visie en relatie met ontwikkelingen	2
2.3 Uitwerking referentiesituatie.....	2
2.4 Onderbouwing en consistentie alternatievenvergelijking	3
2.5 Kaartmateriaal.....	3

1. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP

De provincie Drenthe is voornemens een uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan vast te stellen. Deze uitwerking betreft een functiewijziging, die nodig is om een deel van de robuuste verbindingszone (langs Zuidwolde) ruimtelijk vast te leggen. Het tracé hiervoor wordt uitgewerkt in een uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan. Op 15 augustus 2008 heeft de provincie Drenthe in het kader van deze plan-m.e.r.-plichtige procedure de Commissie voor de m.e.r. gevraagd het planmilieueffectrapport (plan-MER) te toetsen. Gedeputeerde Staten van Drenthe zijn de bevoegde instantie voor dit MER.

Tijdens de toetsing heeft de Commissie voor de m.e.r. (Commissie) aan het bevoegd gezag en de initiatiefnemer kenbaar gemaakt dat in het (MER) naar haar oordeel op een aantal onderdelen essentiële informatie ontbrak. Naar aanleiding hiervan heeft de initiatiefnemer op 26 november 2008 nadere informatie aangeleverd over:

- het voortraject;
- de integrale visie en de relatie daarvan met ontwikkelingen;
- de referentiesituatie;
- de alternatievenvergelijking;
- het kaartmateriaal.

De aanvulling is een overzichtelijk en zelfstandig leesbaar document. De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling tezamen alle essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang in voldoende mate mee te kunnen wegen in de besluitvorming. In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Samenvatting keuzes voortraject

MER

In het voortraject van dit project zijn voor het milieu relevante keuzes gemaakt, zoals de ecologische ambities en de selectie van alternatieve routes voor de verbindingszone, die onvoldoende waren onderbouwd in het MER.

Aanvulling

De aanvulling geeft kort en bondig aan welke keuzen reeds zijn gemaakt en waarom. Hieruit blijkt onder andere wat de (beleidsmatige) vrijheidsgraden waren voor de doelstelling van de verbindingszone en de selectie van alternatieve tracés. Hieruit blijkt ook waarom andere alternatieven dan het oostelijk en westelijk tracé voor verdere uitwerking zijn afgevallen.

2.2 Uitwerking integrale visie en relatie met ontwikkelingen

MER

Een integrale visie op de inrichting en vormgeving van de verbindingzone was in het MER summier weergegeven. Deze werkte bovendien onvoldoende door in de rest van het MER (bijvoorbeeld in een beoordeling van de geschiktheid van de alternatieven op basis van voorkomende soorten, geschiktheid van aanwezige elementen etc.). Daarnaast was deze visie te weinig richtinggevend voor het bepalen van het gewenste doelbereik van toekomstige uitwerkingen. Die richtinggevende visie is noodzakelijk om voldoende samenhang in de gehele zone te kunnen garanderen.

Aanvulling

Uit de aanvulling blijkt dat aan de plannen voor de robuuste verbindingzone een impliciete visie ten grondslag ligt, die in het voortraject al een rol heeft gespeeld. Deze visie is in de aanvulling voldoende beschreven. Hieruit blijken de ecologische hoofdlijnen van deze visie te worden bepaald door het landelijke beleidskader (het natuurdoeltypensysteem), maar een nadere uitwerking te krijgen voor de specifiek Drentse situatie. Gemotiveerd zijn natuurdoeltypen en doelsoorten geselecteerd die relevant en karakteristiek zijn voor de Drentse ecologische situatie, waarbij een accent is gelegd op biotopen en soorten van droge standplaatsen.

Ook op het gebied van landschap en cultuurhistorie beschrijft het MER de visie van de initiatiefnemer, gerelateerd aan andere beleidsnota's waarin een landschapsvisie is opgenomen. Dit is vertaald in criteria voor de alternatievenvergelijking, wat een goede aanzet biedt voor de onderbouwing van de effectscores voor deze aspecten. De visie is bovendien duidelijk geïllustreerd met kaartbeelden. Daarmee werkt deze voldoende door in het MER.

2.3 Uitwerking referentiesituatie

MER

De mate van functioneren van de verbindingzone hangt af van een aantal zaken, waaronder de samenhang tussen de deelgebieden, de invloed van andere ontwikkelingen op de verbindingzone en het aansluiten van de verbindingzone op de huidige verspreiding van de soorten die ervan gebruik moeten maken. In het MER ontbrak inzicht in de ligging van de verschillende actuele biotopen, de verdeling daarvan over de zoekgebieden en de actuele en potentiële kwaliteit ervan op grond van de aanwezige doelsoorten. Andere ontwikkelingen in het gebied, zoals de landinrichtingsprojecten, de waterbergingsopgave etc. werden wel genoemd, maar de consequenties ervan voor de ontwikkeling van beide alternatieven kwamen niet terug in het MER. Hierdoor was onduidelijk wat de vrijheidsgraden voor het voornemen zijn en was een vergelijking van de alternatieven op doelbereik onmogelijk.

Aanvulling

In de aanvulling wordt per doelaspect (ecologie, landschap, cultuurhistorie en recreatie) de huidige situatie en verwachte autonome ontwikkeling beschreven op het detailniveau dat voor de alternatievenvergelijking benodigd is. Onder meer voor de ecologie heeft dit geleid tot een beschrijving van de huidige situatie op een onderscheidend detail- en schaalniveau. Hieruit blijkt dat het oostelijk tracé voor de doelsoorten die voor de Drentse verbinding zijn gekozen de beste uitgangssituatie biedt. Ook geeft de aanvulling op kaart aan welke plan-

nen er zijn voor recreatief medegebruik en routestructuren en wat het mogelijk doelbereik van de alternatieven is op deze punten.

2.4 Onderbouwing en consistentie alternatievenvergelijking

MER

Voor de besluitvorming is het noodzakelijk dat de wijze van vergelijking van de alternatieven en de onderbouwing van de scores navolgbaar zijn. Ook moeten de alternatieven op alle relevante aspecten vergeleken worden. In het MER was dit niet het geval:

- **ontbrekende criteria:** Er ontbraken belangrijke criteria in de vergelijking, zoals de bijdrage van de alternatieven aan de recreatiedoelstelling, het landschap en de aansluiting van de alternatieven op bestaande structuren, zoals de cultuurhistorische structuren;
- **detailniveau vergelijking:** De alternatievenvergelijking was op een zeer globaal en algemeen niveau gedaan. Hierdoor was onduidelijk in hoeverre de tracés aansluiten op de lokale biotische en abiotische omstandigheden en was het verschil in milieueffecten tussen beide tracés onvoldoende inzichtelijk. Omdat dit planMER juist gaat over de vergelijking van twee alternatieve tracés ontbrak hiermee essentiële informatie. De toegekende scores waren daardoor niet te herleiden naar directe effecten, of zouden soms -door bijvoorbeeld een iets andere begrenzing of invulling van het tracé- anders uitvallen. Deze beschrijving gaf daarmee onvoldoende inzicht in de effecten van het voornemen op de specifieke Drentse situatie.
- **onderbouwing scores:** Bovendien ontbrak de onderbouwing van een aantal scores, waarmee de Commissie geen inzicht had in de juistheid ervan.

De Commissie adviseerde het bevoegd gezag de alternatievenvergelijking opnieuw uit te laten voeren, gebaseerd op alle relevante criteria, die helder onderbouwd, eenduidig en onderscheidend moesten zijn.

Aanvulling

In de aanvulling heeft de initiatiefnemer de doelen van het voornemen bepaald voor natuur, landschap, recreatie en cultuurhistorie vanuit een integrale visie op de robuuste verbindingen, toegespitst op de Drentse situatie. Op basis van die doelen zijn de alternatieve tracés gescoord, waarbij de effectbeschrijving waar nodig en onderscheidend een voldoende hoog detailniveau kent. De scores zijn nader onderbouwd. Hiermee is voldoende inzicht gegeven in het verschil in milieueffecten en doelbereik tussen de twee onderzochte tracés. Daarbij heeft de initiatiefnemer aangegeven hoe recreatief medegebruik past binnen de robuuste verbinding en welke kansen er liggen.

2.5 Kaartmateriaal

MER

Het kaartmateriaal in het MER was beperkt, waardoor onder andere de indicatieve begrenzingen van de alternatieve tracés onduidelijk was.

Aanvulling

In de aanvulling staan kaartjes per milieuaspect uitgewerkt, wat de helderheid en daarmee de vergelijkbaarheid van de alternatieven verbetert.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Provincie Drenthe

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe

Besluit: uitwerking Provinciaal Omgevingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C9.0

Activiteit: functiewijziging ter vaststelling robuuste verbindingzone

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

advies aanvraag: 21 maart 2008

advies reikwijdte en detailniveau: 19 mei 2008

aanvraag toetsingsadvies: 15 augustus 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 6 januari 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. C.A. Balduk (secretaris)

drs. P.J.L. van den Dries

dr. F.H. Everts

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

ir. K.A.A. van der Spek

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Staatsbosbeheer, Zuidwest Drenthe
2. Gedeputeerde Staten
3. Drents Plateau, Assen
4. Familie Ehlers, Linde
5. Gemeente De Wolden, Zuidwolde
6. LTO Noord
7. RACM, Amersfoort

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Robuuste verbinding Sallandse Heuvelrug-Drents Plateau en de aanvulling daarop

De provincie Drenthe wil een uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan vaststellen, om een functiewijziging mogelijk te maken. Deze functiewijziging is nodig om een deel van een robuuste verbindingszone (langs Zuidwolde) ruimtelijk vast te leggen. Het tracé hiervoor wordt uitgewerkt in een uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan. Voor deze uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan wordt de procedure van plan-m.e.r. doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2533-9



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

